

სენაის მონასტლის ნანგრევები
ნოქალაქის არქეოლოგიურ-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

(საპროექტო-ხახიაძის დოკუმენტაცია)

კავშირი
„არქიტექტურული აზრის განვითარება - ერდო“

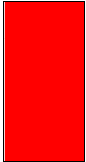
თავმჯდომარე:
გოგოთურ მისრიაშვილი

თბილისი

2013

ალბომის შემადგენლობა

A4 ფორმატი

- 2013 წლის 07-13 სექტემბრის კონსერვაციის ვორქშოფის ანგარიში;
- არქიტექტორ-რესტავრატორის განმარტებითი ბარათი (პრობლემების დეტალური აღწერა და რეკომენდაცია); _____
- სახელოვნებათმცოდნეო კვლევა; _____
- არქეოლოგიური დასკვნა; _____
- სამუშაოთა წარმოების კალენდარული გეგმა-გრაფიკი; _____
- საწარმოო სამუშაოთა ჩამონათვალი და ხარჯთაღრიცხვა; _____

A3 ფორმატი

- 1 – 2 გვ. — სიტუაციური გეგმა;
- 3 – 5 გვ. — არსებული მდგომარეობის ამსახველი ფოტომასალა;
- 6 გვ. — საარქივო მასალა;
- 7 გვ. — გენგეგმა;
- 8 გვ. — ტოპოგეგმა;
- 9 გვ. — გენგეგმა II;
- 10 – 28 გვ. — არქიტექტურული ნაწილი (ანაზომი);
- 29 – 47 გვ. — არქიტექტურული ნაწილი (კონსერვაციის პროექტი, სამუშაო ნახაზები);
- 48 გვ. — განშლა ჭრილი 12 – 12-ზე;
- 49 გვ. — სამუშაოთა წარმოების ორგანიზაციის პროექტი;

კონსტრუქციული ნაწილი

- კონსტრუქციული განმარტებითი ბარათი და კონსტრუქციული ნაწილი (სამუშაო ნახაზები);
- პროექტის ელექტრონული ვერსია (DVD-ის სახით 4 ეგზ.);

ნოქალაქევის არქეოლოგიურ-არქიტექტურულ კომპლექსში
შემაგალი სამეფო აბანოს კონსერვაცია,
სენაკის რაიონი, საქართველო

2013 წლის 07-13 სექტემბრის კონსერვაციის გორქშოფის
ანგარიში

არქიტექტორ-რესტავრატორი
გოგოთურ მისრიაშვილი

თბილისი ოქტომბერი 2013

1. შესავალი

2013 წლის 6 სექტემბრიდან დავიწყეთ 9-13 სექტემბრისთვის დაგეგმილი ნოქალაქევის არქიტექტურულ-არქეოლოგიურ კომპლექსში მდებარე სამეფო აბანოს ქართულ-ნორვეგიული კონსერვაციის ვორქშოპისთვის მზადება.

შემავსებელი კირდუღაბის მოსამზადებლად ადგილზე ჩავიტანეთ სპეციალურ კონტეინერებში მოთავსებული ჩემს მიერ ერთი კვირის განმავლობაში ჩამქრალი და ლითონის ბადეში გაწურული კირი, ასევე, მიტანილ იქნა ნორვეგიელი კოლეგის ტერე ბერნერის თხოვნით, ჩამქრალი კირიც. ვინაიდან, ნორვეგიელ კოლეგებთან ერთად გადაწყვეტილი გვქონდა მეორე ვორქშოპისთვის გამოგვეყენებინა კომბინირებული მეთოდი, რაც ითვალისწინებდა „ცხელი შერევის“ და ჩამქრალი მეთოდით მიღებული კირდუღაბით კონსერვაციას.

სამუშაო პირობების შესაქმნელად აბანოს ჩრდილო-აღმოსავლეთი კუთხე და კირდუღაბის მომზადების ადგილი, სადაც მოთავსებული იყო ბეტონამრევი და დაბალი რკინის ავზი, გადაიხურა ხის კონსტრუქციაზე გადაჭიმული წყალგაუმტარი ტენტით.

პირველი ვორქშოპის შედეგების ანალიზის საფუძველზე საჭიროდ მივიჩნიეთ წყობის ზედა რიგის ორი ქვის შეცვლა უფრო მასიური იგივე ჯიშის ქვებით, რომლებიც ზომების და ფორმის მიხედვით საგულდაგულოდ შეირჩა ნოქალაქევის კომპლექსიდან კილომეტრნახევრის დაშორებით მდებარე კარიერზე.

საჭირო მასალების ადგილზე მიტანის პროცესი

2. ნორვეგიულ-ქართული ვორქშოფის მონაწილენი:

სახელი და გვარი	თანამდებობა	დაწესებულება
ქ-ნი ინგერ-მარია აიჰერ ოლსრ უდი	არქეოლოგი	ნორვეგიის მემკვიდრეობის (Riksantikvaren) კულტურული დირექტორატი
ბ-ნი ტერიე ბერნერი	კვალიფიცირებული კალატოზი	Murmester Terje Berner & Co, ნორვეგია
ბ-ნი დავით ლომიტაშვილი	პ. ზაქარაიას სახელობის ნოქალაქევის არქეოლოგიუ- არქიტექტურული მუზეუმ- ნაკრძალის უფროსი	საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო
ბ-ნი გოგოთურ მისრიაშვილი	პროექტის კოორდინატორი, არქიტექტორ-რესტავრატორი	სსიპ. „არქიტექტურული აზრის განვითარება -ერდოს“ თავმჯდომარე
ბ-ნი გიორგი ლომიტაშვილი	თარჯიმანი	საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო
ბ-ნი ზურაბ გიორგაძე	არქეოლოგი, მონიტორინგისა და ატრიბუციის სამსახურის სპეციალისტი	საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო
ბ-ნი გიგა მისრიაშვილი	ხელოვნებათმცოდნე- რესტავრატორი, მონიტორინგისა და ატრიბუციის სამსახურის უფროსი სპეციალისტი	საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო

სახელი და გვარი	თანამდებობა	დაწესებულება
ბ-ნი გოგი ხურცილავა	ნოქალაქევის არქეოლოგიურ-არქიტექტურული მუზეუმ-ნაკრძალის ადგილობრივი ტექ. მომსახურების მენეჯერი	საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო

3. საკონსერვაციო სამუშაოები

9 სექტემბერს დავიწყეთ საკონსერვაციო სამუშაოები ნორვეგიელ კოლეგებთან ერთად. შეხვედრის პირველ დღეს შეფასდა 2011 წელს ჩატარებული პირველი საპილოტე ვორქშოფის შედეგები და დაიგეგმა მომდევნო დღეების სამუშაო განრიგი. არსებული მდგომარეობიდან გამომდინარე გადაწყდა წინა ვორქშოფის შემდეგ გაჩენილი ბზარების გამო ჩრდილო-აღმოსავლეთი კუთხის საკონსერვაციო რიგის კირდულების ზედა ფენის მოხსნა და, როგორც ზემოთ ავღნიშნეთ, ძველი წყობის ორი ქვის მოხსნა.

კირდულების ზედა ფენისა და წყობის ორი ქვის მოხსნა

ვორქშოფის დროს მომზადდა და გამოყენებულ იქნა ორი სახეობის კირდულები:

1. „ცხელი შერევის“ მეთოდით ანუ ჩაუმქრალი კირის (ერთი წილი კირი ხუთ წილ ქვიშასთან) ქვიშასთან შერევით კირდულების მიღება (ნორვეგიული მხარე).

2. კირის ჩამქრალი და ლითონის ბადეში გატარებული მასის (ერთი წილი კირი ორ წილ ქვიშასთან) ქვიშასთან შეზავებით კირდუღაბის მიღება (ქართული მხარე).

საკონსერვაციო ზედა რიგის გასუფთავების შემდეგ უკვე ზომებში გათლილი ახალი ორი ქვა მოვარგეთ და დავსვით ძველი ქვების სანაცვლოდ. საკონსერვაციო კედლის აღმოსავლეთი ნაწილი შეივსო ჩამქრალი მეთოდით მიღებული კირდუღაბით, ხოლო დასავლეთი მხარე – „ცხელი შერევის“ მეთოდით. ვორქშოპის ბოლო დღეს მოხდა შესრულებული სამუშაოს გადამოწმება და დაისახა საკონსერვაციო უბნის მომდევნო დღეების მოვლის მეთოდი. კერძოდ, ათი დღის განმავლობაში წყობის ზედა სიბრტყეზე არსებული კირდუღაბი პერიოდულად იტკეპნებოდა სპეციალური ქაფხით. დატკეპნის შემდეგ იფუთებოდა წყალგაუმტარი პოლიეთილენის პარკით, რათა არ მომხდარიყო კირდუღაბის სწრაფი შრობა და არ გამოეწვია ზედაპირზე ბზარების გაჩენა. საკონსერვაციო სამუშაოების პარალელურად ქალბ. ინგერ-მარიამ და ზურა გიორგაძემ გაწმინდეს აბანოს ორი აუზი.

კირდუღაბის მომზადებისა და გამოყენების პროცესი

აუზის გაწმენდის პროცესი

4. ვორქშოფის შედეგები

ვორქშოფის დასრულებიდან ერთი თვის თავზე, 15 ოქტომბერს, მოვინახულე აბანოს ჩვენს მიერ კონსერვირებული უბანი. დეტალურმა დათვალიერებამ ცხადყო რომ პროექტი წარმატებით შესრულდა: ბზარები და გამოფხვიერება არ აღინიშნება, არც კედლის ზედა საკონსერვაციო კირღუდაბის ფენაზე და არც წყობის რიგებში.

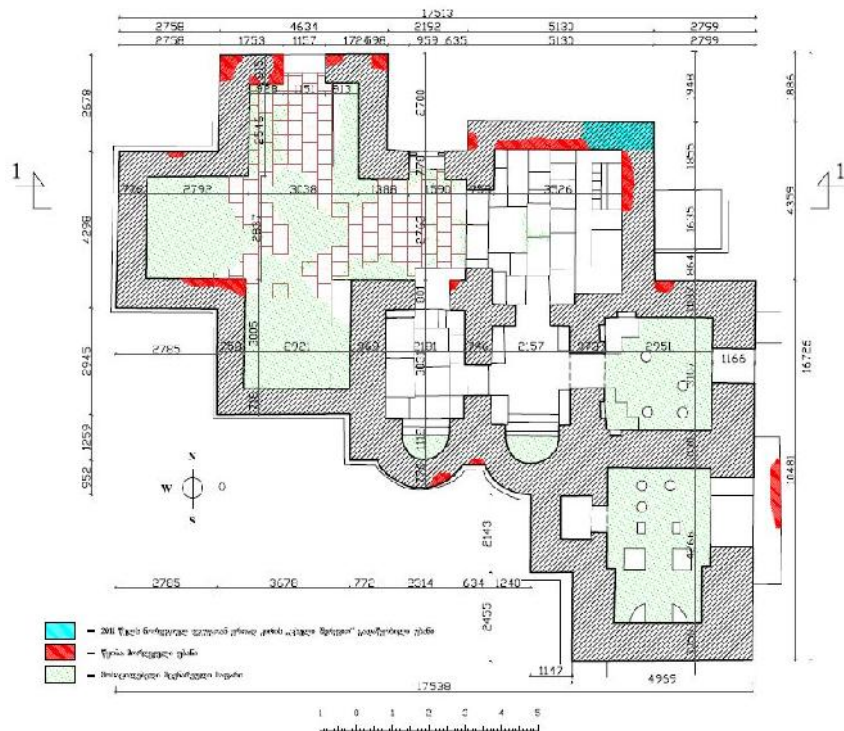
ვორქშოფის დასრულებიდან ერთი თვის შემდეგ

5. სამომავლო გეგმები და რეკომენდაცია

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს საკონკურსო პირობების თანახმად 2013 წლის დეკემბრამდე დასრულდება სამეფო აბანოს კონსერვაციის საპროექტო დოკუმენტაციის შედგენა. პროექტის სრული პაკეტი ითვალისწინებს როგორც ობიექტის დეტალური არქიტექტურულ-არქეოლოგიური ანაზომების მომზადებასა და არსებული მდგომარეობის ამსახველი ფოტოდოკუმენტაციის შედგენას, ასევე ესკიზურ

პროექტს გამოსახენი არქეოლოგიური უბნების ვიზიტორებისთვის წარმონეხის გათვალისწინებით.

ნორვეგიულ და ქართველ კოლეგებთან სამეფო აბანოს ინფრასტრუქტურის (აბანოს კედლის ზედაპირის დაცვა, ძველი აგურის დაზიანებული იატაკი, ბილიკები, მოაჯირები, ვიზიტორთათვის საინფორმაციო მცირე ბანერები) მოწყობის შესახებ დისკუსიის შედეგად გამოიკვეთა მისი განხორციელების ძირითად შტრიხები. აბანოს კონსერვაციისა და ინფრასტრუქტურის მოწყობის საბოლოო სახე წარმონდგება სამეფო აბანოს კონსერვაციის პროექტში.

სამეფო აბანოს ანაზოში. არქ.-რესტ. გოგოთურ მისრიაშვილი

2013 წლის მეორე ვორქშოფის წარმატებით ჩატარებისთვის მადლობას ვუხდით მის ყველა მონაწილეს, განსაკუთრებით ჩვენს ნორვეგიულ კოლეგებს: ბატ. ტერიეს და ქალბ. ინგერ მარიას.

არქიტექტორ-რესტავრატორი
გოგოთურ მისრიაშვილი
17.10.2013

ნოქალაქევის სამეფო აბანო (V-VI სს.)

დასავლეთ საქართველოს ისტორიული ციხე-ქალაქი, ამჟამად სოფელი ნოქალაქევი (ანუ ნაქალაქარი), მდებარეობს სენაკის მუნიციპალიტეტში (სენაკიდან ჩრდილო-აღმოსავლეთით 16 კმ-ის დაშორებით), მდ. ტეხურას მარცხენა სანაპიროზე. დღეს ნოქალაქევის კომპლექსი წარმოადგენს პ.ზაქარაიას სახელობის არქიტექტურულ-არქეოლოგიურ მუზეუმ-ნაკრძალს. ქართულ წერილობით წყაროებში ეს ქალაქი ციხე-გოჯის სახელით მოიხსენიება, ვინაიდან მისი აგება უკავშირდება ეგრისისა და სვანეთის ერისთავ ქუჯის (აქედან, ქუჯის ციხე, ძვ.წ. III საუკუნის დასაწყისი). ცნობილია, აგრეთვე, მისი ბერძნული სახელიც – არქეოპოლისი (ბერძ. ძველი ქალაქი), რომელიც რომაელ და ბერძენ ავტორებთან გვხვდება. ციხე-გოჯი IV-VII საუკუნეებში დასავლეთ საქართველოს ეგრისის სამეფოს (ლაზიკა) დედაქალაქი იყო. VI ს. ბიზანტიასა და სპარსეთის იმპერიებს შორის წარმოებულ ომებში იგი მნიშვნელოვან ფორპოსტს წარმოადგენდა. VIII საუკუნეში ცნობილმა არაბმა მთავარსარდალმა "მურვან-ყრუმ" სამგალაფნიანი ციხე-გოჯი აიღო და სასტიკად დაანგრია. ამის შემდეგ ციხე-გოჯი-არქეოპოლისი კარგავს თავის სტრატეგიულ მნიშვნელობას. XVI-XVIII საუკუნეებში ქალაქი სამეგრელოს მთავრების-დადიანების რეზიდენცია ხდება.

როგორც აღვნიშნეთ, ქალაქი მრავალგზის იქნა გადამწვარი და დანგრეული, ამდენად, ნაგებობათა უმეტესობა ნანგრევების სახითაა მოღწეული. მიუხედავად ამისა, ნაქალაქარის დაგეგმარების სრული სურათი, მკაფიო სტრუქტურა მაინც კარგადაა შენარჩუნებული.

3 კილომეტრის სიგრძის გაღავნით გარშემორტყმული ქალაქი 20 ჰექტარზე იყო გაშენებული და სამი ნაწილისგან შედგებოდა: მთავარი – ქალაქის ქვედა ნაწილი (აქ ცხოვრობდნენ მეფე-დიდებულები, სამღვდლო პირები), მას მოსდევდა მონაკვეთი გარნიზონისთვის და მესამე ნაწილი – მაღალი მთის პლატოზე მოთავსებული შიდაციხე, ციტადელი, აკროპოლისი.

ნოქალაქევის კომპლექსს გვიანანტიკური-ადრეული შუა საუკუნეების ხანის ციტადელით, ნაგებობათა მრავალფეროვნებით, მასშტაბითა და ურბანული ინფრასტრუქტურით ანალოგი არ აქვს იმ ხანის კავკასიაში. ნოქალაქევის კომპლექსში შემორჩენილია სხვადასხვა დანიშნულების მქონე არქიტექტურული ძეგლების ნაშთები: ციტადელის კედლები, სასახლეები, ქრისტიანული ტაძრები, 2 აბანო, წყალსაცავები, გვირაბი, ჯიხა-კოშკები, კარიბჭე, სხვადასხვა სახის სამეურნეო თუ საფორტიფიკაციო ნაგებობები. არქეოლოგიური გათხრებით გამოვლენილია მრავალრიცხოვანი და მდიდარი არქეოლოგიური მასალა (ძვ.წ. VIII - ახ.წ. VI სს.).

ნოქალაქევის აბანოებიდან განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ე.წ. სამეფო აბანოა, რომელიც მიწის დონიდან 60-70 სმ-ის სიმაღლეზეა შემორჩენილი. საქართველოში

აქამდე ცნობილი გვიანანტიკური და ადრეფეოდალური აბანოებისგან განსხვავებით ნოქალაქევის აბანო სიდიდით, დაგეგმარების ორიგინალურობითა და სირთულით, გემოვნებით, შესრულების მაღალი ოსტატობით გამოირჩევა. საქართველოში გათხრილ ამ პერიოდის აბანოთა (ჩვენში რომიდან შემოსული) მსგავსად, იგი ცენტრალური გათბობის სისტემაზეა აგებული. აბანოს გეგმა ირეგულარულია და არა ანფილადური, როგორც ეს ამ ხანის, საქართველოში აღმოჩენილ, უმრავლეს აბანოებში გვხვდება (მაგ. არმაზისხევის აბანო, II-III სს., ძალისის აბანო, II ს., შუხუთის აბანო, IV-V სს.). დაგეგმარებისას გათვალისწინებულია სათავსოთა კომპაქტურობა და მათი მოხერხებული ურთიერთგანლაგება. რომაული აბანოების კვალად, სამეფო აბანოს ის სათავსები, რომლებიც სითბოს საჭიროებენ აღმოსავლეთ, სამხრეთ და დასავლეთი მხარეებისკენაა ორიენტირებული. აბანოს კედლები თლილი ქვითაა ნაგები, სექციების დამაკავშირებელი კამარები დიდი ზომის აგურებითაა ამოყვანილი. აბანოს ჩრდილოეთით ორი კარი აქვს, საიდანაც ხვდები ჯვრული გეგმარების მქონე დიდ დარბაზში, რომელიც, სავარაუდოდ, დასასვენებელი (გასახდელი) ოთახია. მისი იატაკი მოფენილია დიდი ზომის აგურებით. ამ დარბაზიდან გადიხარ ცივ აბანოში ორი ცივი აბაზანით, ამის შემდეგ კარით ხვდები თბილ აბანოში, სადაც ნახევარწრიული აბაზანაა. მისი იატაკი შედარებით კარგადაა შერჩენილი, იგი ე.წ. ჰიდრავლიკური ხსნარითაა მიღებული (აღსანიშნავია, რომ ჰიდრავლიკური, ცეცხლგამძლე ხსნარი - კირისა და დანაყილი აგურის ნაზავი- აქტიურადაა გამოყენებული სხვა აბანოებშიც, მაგ. არმაზისხევის აბანოს ცალკეულ ნაწილებში კედლის ზედაპირები ამგვარი ჰიდრავლიკური ხსნარითაა შეღესილი). ამ სათავსს ნაგებობის ცენტრალური ნაწილი უკავია და, ფაქტიურად, სამ სათავსოთაა დაკავშირებული. მარცხნივ ცხელი აბანოა, რომელიც ორი სათავსისგან შედგება, მარჯვნივ – დამატებითი სააბაზანოა. ბოლოში საცეცხლე და საქვება მოთვსებული. როგორც ჩვეულებრივ, რომაულ აბანოებში, აქაც თბილი და ცხელი სააბაზანოები ორსართულიანია. პირველ სართულში კალორიფერი, ჰიპოკაუსტია გამართული. იგი წარმოადგენს სვეტებიან დაბალ სათავსს, რომელიც ტექნიკურად აუცილებელია ზედა სართულის სააბაზანოების გასათბობად. განსხვავებით ამ ეპოქის სხვა, გვიანანტიკურ-ადრეშუასაუკუნეების, აბანოებისგან ნოქალაქევის "სამეფო" აბანოში ცივი, თბილი და ცხელი სათავსების გარდა ვხვდებით კიდევ ერთ სათავსს თავისი, წყალგაუმტარი ხნარით დაფარული აუზით, რომლის მსგავსი გადაწყვეტა სხვა აბანოებში არ გვხვდება. ეს სათავსი მდებარეობს თბილი აბანოს მარჯვნივ, რომელთანაც კარითაა დაკავშირებული. ეს ოთახიც, ცივი სააბაზანოს მსგავსად თლილი ქვითაა მოკირწყლული, რაც იმას ნიშნავს, რომ იგი არ თბებოდა. მისი დანიშნულება, სავარაუდოდ, ძირითადი პროცედურის გავლის შემდეგ დასასვენებელ ოთახში გასვლამდე შემსველელისთვის წყლის გადასავლები სათავსი უნდა ყოფილიყო.

ამგვარად, აბანო იყოფა ხუთ ნაწილად: მოსასვენებელი ოთახი (აპოდიტერიუმი), ცხელი (კალდარიუმი), თბილი (ტეპიდარიუმი) და ცივი (ფრიგიდარიუმი) წყლის სააბაზანო ოთახები და ოთახი გამაცხელებელი სისტემით (პრეფურნიუმი). სამეფო

აბანო არქიტექტურის ხასიათისა და არქეოლოგიური მასალის საფუძველზე V-VI საუკუნეებით უნდა დათარიღდეს.

სამეფო აბანოს კონსერვაცია, ცემენტ-კირის ხსნარის გამოყენებით, სხვადასხვა დროს ჩატარდა: 1970-იან, 1980-იან და 1990-იან წლების დასაწყისში. წლების განმავლობაში საკონსერვაციო სამუშაოებისას გამოყენებული ცემენტის ხსნარი დაიბზარა, ნაწილობრივ გამოიქარა და გაქრა კიდევ, რაც ქვების ჩამოყრის მუდმივ საფრთხეს ქმნის. 2011 წელს ნორვეგიელებთან ერთობლივი პროექტით კულტურული მემკვიდრეობის სააგენტომ განახორციელა ვორქშოპი, რომლის დროსაც ჩრდილო-აღმოსავლეთი კუთხის ნაწილი გასუფთავდა ცემენტის ძველი საკონსერვაციო ფენისაგან და გადაეწყო კირ-ხსნარზე (ცხელი მეთოდით). 2013 წელს კვლავ მოეწყო ერთობლივი II ვორქშოპი, სადაც მოხდა ხარვეზების გამოსწორება და ჩრდილო-აღმოსავლეთი კუთხის დაზარალებული კირდუღაბის ზედა ფენა შერეული მეთოდით ("ცხელი" და ჩამქრალი კირი) იქნა განახლებული.

სამეფო აბანო გადაუდებლად საჭიროებს აუთენტური მასალითა და ტრადიციული მეთოდით საკონსერვაციო სამუშაოებს. იგი ითვალისწინებს, უპირველესად, ძეგლის მცენარეული საფარისა და მიწის ფენის მოხსნას, რომლის დროსაც აუცილებელი იქნება არქეოლოგიის პერმანენტული ზედამხედველობა, ხოლო შემდგომ, 1970-იანი წლებიდან მოკიდებული, აბანოს ცემენტით რესტავრირებული ნაწილების მთლიანად დაშლას და ახალი წყობის კირდუღაბზე გაწყობას.

ძეგლის კონსერვაციის პროცესში გასათვალისწინებელია შემდეგი:

- მოსახსნელია 70-იან წლებში (ასევე სხვა წლებში) კონსერვაციის დროს გამოყენებული ცემენტის დუღაბი;
- მოხსნილი და ჩამოცვენილი ქვები და აგურები დაეწყოს კირის დუღაბზე;
- საკონსერვაციო ნაწილები შესრულდეს აუთენტური მასალის შესაბამისად;

ბიბლიოგრაფია:

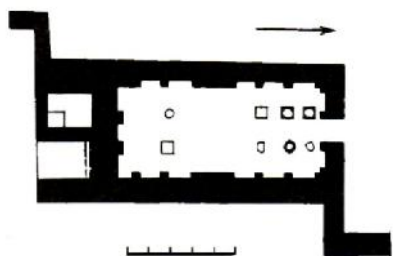
1. აფაქიძე ა. ძველი ქალაქი-არქეოპოლისი ნოქალაქევი //ძეგლის მეგობარი.-1969.-N19.-გვ.10-15. - ნოქალაქევის აღწერილობა, ძველქართული და ბერძნული სახელწოდებანი, ქართული და ბიზანტიური საისტორიო წყაროთა ცნობები.
2. ზაქარაია პ. ნოქალაქევი-არქეოპოლისი.-თბ.,1979. - ნოქალაქევის ციხესიმაგრის, სასახლეების, სამნავიანი ბაზილიკის, სამეფო აბანოს, კოშკის ნაშთების აღწერილობა.
3. გეორგიკა: ბიზანტიელი მწერლების ცნობები საქართველოს შესახებ.ტ.2.-თბ.,1965.-გვ.188-221. - მოკლე ცნობები არქეოპოლისის გეოგრაფიული სივრცისა და ბაზილიკის შესახებ.
4. გრძელიშვილი ი. ნოქალაქევის ციხე-ქალაქის მშენებლობის გეოლოგიური პირობებისა და ტექნიკის ზოგიერთი საკითხი //საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის მოამბე.ტ.IX.-1948.-N5.-გვ.323-328. - ციხე-ქალაქის კედლების წყობა და საამშენებლო ტექნიკა. ძეგლის დათარიღება.

5. ელიავა გ. აბაშისა და ტეხურის ხეობების ისტორიული ღირსშესანიშნაობანი.-თბ.,1971.-გვ.67-72. - არქეოპოლისის (ნოქალაქევის) ტერიტორიაზე შემორჩენილი მატერიალური კულტურის ძეგლების - მოკლე აღწერილობა. ტექსტს დართული აქვს ნოქალაქევის ქვედა ციხის ეზოში ნაგები "ორმოცთა" ეკლესიის ფოტო.
6. ზაქარაია პ. კაპანაძე თ. ციხე-გოჯი, არქეოპოლისი-ნოქალაქევი. ხუროთმოძღვრება.-თბ.,1991. -მონოგრაფია. განხილულია ეგრისის დედაქალაქის ციხე-გოჯი-არქეოპოლისი-ნოქალაქევი ს(IV-VIII სს. - ხუროთმოძღვრული ნაგებობები. ტექსტს ერთვის მრავალფეროვანი საილუსტრაციო მასალა.
7. ზაქარაია პ. ლომოური ნ. ციხე-გოჯი, არქეოპოლისი, ნოქალაქევი.-თბ.,1988.-გვ.1-33. - ბროშურაში განხილულია ნოქალაქევის ტერიტორიაზე განლაგებული მატერიალური კულტურის ძეგლები.
8. ზაქარაია პ. ნაქალაქარი. ციხე-გოჯი-ნოქალაქევის არქიტექტურა //სამეცნიერო შრომების კრებული. ხელოვნებათმცოდნეობა.-თბ.,2001.-N2.-გვ.74083. ილ.გვ.84-89. - 26 წლის არქეოლოგიური კვლევის შედეგად მოპოვებული მასალები.
9. ლომიტაშვილი დ. "ცენტრალური ეგრისი ახ.წ. IV-VI საუკუნეებში. /ნოქალაქევის არქეოლოგიური მასალების მიხ-ით/" საკანდიდ. დისერტ. თბ. 1990წ.
10. ადრეშუასაუკუნეების ციხე-ქალაქები და ციხესიმაგრეები (V-X სს.)დასავლეთ საქართველო: ციხეგოჯი-(არქეოპოლისი)-ნოქალაქევი //ზაქარაია პ. ქართულ ციხესიმაგრეთა ისტორია უძველესი დროიდან XVIII ს. ბოლომდე.-თბ.,2002.-გვ.71-79. - ლეონტი მროველის ცნობა ციხეგოჯის შესახებ, 1973 წლის ექსპედიციის შედეგები; სახელწოდებების - ციხეგოჯის, არქეოპოლისისა და ნოქალაქევის იდენტურობაზე; ხუროთმოძღვრული დახასიათება. ტექსტს ახლავს ფოტომასალა (სურ.27-32; ტაბ.15-18)

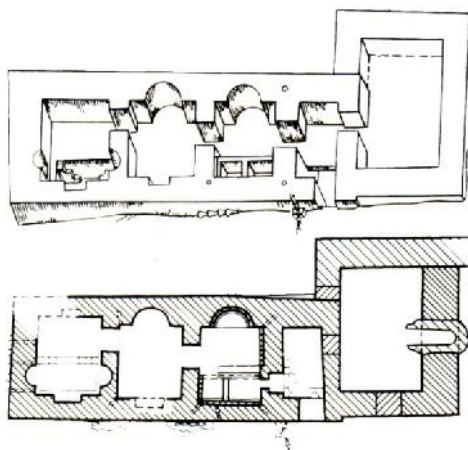
ხელოვნებათმცოდნე

ეკატერინე კვაჭატაძე

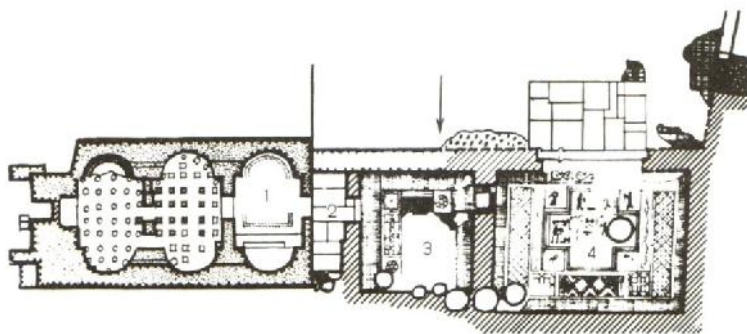
04.11.2013

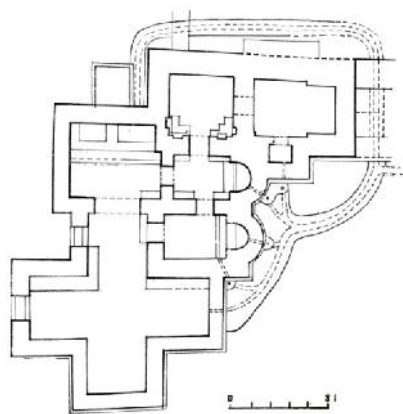
1. ბაგინეთი.

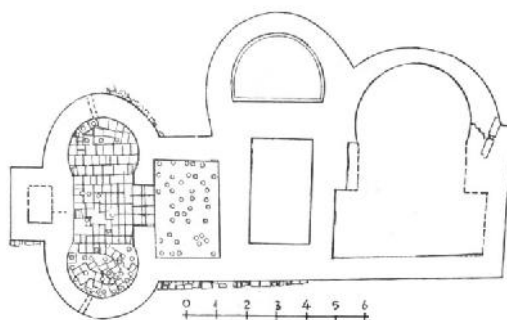
2. არმაზისხევი.

3. დიდი

4. ნოქალაქევი.

5. შუხუთი

არქეოლოგიური დასკვნა

საკონსერვაციო უბნის არქეოლოგიური რეკომენდაციები

სენაკის მუნიციპალიტეტში, ნოქალაქევის ნაქალაქარის ქვედა ტერასის დასავლეთ სექტორში განლაგებული სამეფო აბანოს ჩრდილო-აღმოსავლეთ კუთხის სარეაბილიტაციო სამუშაოების I ეტაპი ქართულ-ნორვეგიული პროექტის ფარგლებში 2011 წ-ს განხორციელდა. შემდგომ გამოვლენილი რეციდივების გამო განმეორებით II ეტაპი 2013 წლის 9-13 სექტემბერს ჩატარდა. II ეტაპის სამუშაოებისას იატაკის დონეზე იქნა გაწმენდილი ანფილადიურად განლაგებული ორი ცხელი წყლის სააბაზანო რომელთა იატაკი ჰირავლიკური ხსნარითაა მოლესილი.

ეს სამეცნიერო ლიტერატურაში ე.წ. „სამეფო აბანოს“ სახელით ცნობილი ნაგებობა არქეოლოგიურად გასული საუკუნის 70-იან წლების დასაწყისში იქნა აღმოჩენილი და შესწავლილი აკად. პ. ზაქარაიას მიერ. აბანო ცენტრალური გათბობის პრინციპზეა აგებული და მისი არქეოლოგიური გათხრებისას დიდი რაოდენობით ადგილობრივი და უცხოური წარმოშობის არტეფაქტები იქნა მოპოვებული: ამფორისკები, ამფორები, მინა და სხვ.

1974-75 წწ. შემდგომ ამ ნაგებობას არქეოლოგიური თვალსაზრისით აღარ შეეხებივართ.

2013 წ-ს ორი სააბაზანოს იატაკზე რამოდენიმე ერთეული კერამიკური ფრაგმენტი იქნა დაფიქსირებული. იმთავითვე გამოითქვა ვარაუდი, რომ ეს მასალა 70-იან წლებში გათხრილ სააბაზანოებში შემთხვევითაა მოხვედრილი. მასალის უაღესად ფრაგმენტულობის მიუხედავად, რამდენიმე ერთეული ლესბოსური ამფორისკის ნატეხის გამოყოფა მოხერხდა. ინფორმაციისთვის იგივე სამეფო აბანოს ტერიტორიაზე ადრეულ წლებში ლესბოსური ამფორისკის თითქმის მთელი ერთეული იქნა აღმოჩენილი (გამოფენილია ნოქალაქევის მუზეუმში.)

მიმდინარე წელს ჩატარებული საპრეპარაციო სამუშაოებისას გამოვლინდა ორივე სააბაზანოს საკანალიზაციო მილები იატაკის დონეზე, რომლებიც არცერთ დღემდე გამოცემულ ნაშრომში არ ფიქსირდება და შესაბამისად ცხადი ხდება, რომ ნახაზებზე კორექტივებია შესატანი.

სამეფო აბანოს ირგვლივ, განასკუთრებით კი მის აღმოსავლეთ და დასავლეთ და ჩრდილოეთ მონაკვეთებში არქეოლოგიური კვლევები მეტ სიღრმეებზეა განსახორციელებელი, ვიდრე დღეს არსებული დონეებია.

არქეოლოგიურ დასკვნას თან ერთვის სათანადო რეკომენდაციები, არამხოლოდ საკუთრივ ამ კონკრეტულ ძეგლზე, არამედ მთლიანად კონტექსტზე.

**ნოქალაქევის ნაქალაქარზე „სამეფო აბანოს“ სრული რეაბილიტაციისას
არქეოლოგიური კვლევების მიმართულებით განსახორციელებელი
რეკომენდაციები**

1. „სამეფო აბანოს“ რეაბილიტაციის პროცესში არქეოლოგის მუდმივი მონიტორინგი.
2. საპრეპარაციო სამუშაოები სამეფო აბანოს დასავლეთ მონაკვეთში ე.წ. ჰოლის იატაკის ქვიშისა და მცენარეული საფარისგან გასასუფთავებლად.
3. საპრეპარაციო სამუშაოები საცეცხლე განყოფილების გასაწმენდად ნაყარისაგან.
4. საპრეპარაციო სამუშაოები თბილი და ცივი აუზების გასაწმენდად.
5. მცირემასშტაბიანი არქეოლოგიური კვლევები „სამეფო აბანოს“ აღმოსავლეთ, დასავლეთ და ჩრდილოეთ პერიმეტრებზე.
6. საპრეპარაციო სამუშაოები „სამეფო აბანოს“ ჩრდილოეთიდან მომიჯნავე გალავნის პერიმეტრზე.
7. პრეპარაცია და არქეოლოგიური კვლევები კერამიკის გამოსაწვევ ქურაზე.
8. აბანოზე ახლადპრეპარირებული ორი ავზის ჰიდრავლიკურ ხსნარიანი იატაკის კონსერვაციის პროექტის მომზადება.

არქეოლოგიის დოქტორი

ნიკოლოზ მურღულია

ფოტო №1

ფოტო №2

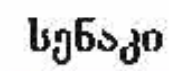
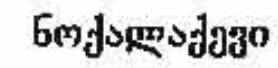
ფოტო №3

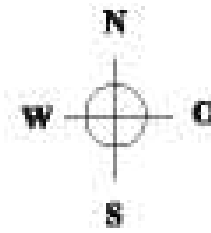

ფოტო №4

Լուսավարական քրդեր

[illegible]

სენიას მუნიციპალიტეტი
სოქალაქის
არქეოლოგიურ არეგისტრირება
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

საფოტოგრაფია

V-VI სს. სამეფო აბანო

სახელი	გვარი	სახელი	გვარი	ფაქტობრივი
მკვლევარი	მკვლევარი	მკვლევარი	მკვლევარი	მკვლევარი
მკვლევარი	მკვლევარი	მკვლევარი	მკვლევარი	მკვლევარი
მკვლევარი	მკვლევარი	მკვლევარი	მკვლევარი	მკვლევარი
მკვლევარი	მკვლევარი	მკვლევარი	მკვლევარი	მკვლევარი

სენიის მუნიციპალიტეტი.
ნოქალაქის
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
ძეგლების შემადგენელი V-VI სს.
სამეფო აბანო

არსებული საცუთაის
ამხანგელი უიცომახალი

სამხრეთი ფასადი

ჩრდილო-აღმოსავლეთი კუთხე

სამხრეთი ფასადი

კომპლექსი	არქიტექტურა	სენიის მუნიციპალიტეტი, ნოქალაქის არქეოლოგიური-არქიტექტურული ძეგლების შემადგენელი V-VI სს. სამეფო აბანო	ფურცელი
არქიტექტურა	არქიტექტურა	არქიტექტურული ნაშრომი	ფ. 30
ფურცელი	ფურცელი	არსებული საცუთაის ამხანგელი უიცომახალი	ს. 40
კომპლექსი	კომპლექსი	არსებული საცუთაის ამხანგელი უიცომახალი	მ. 11, 2018

აღმოსავლეთი ფასადი

კალორიფერი

სენიას მონასტრის
ნოქალაქის
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

არსებული სივრცის
ამხანელი ფოტომასალა

შესასვლელი კარის ზღურბლი

დაზიანებული აგურის იატაკი

კომპლექსი	ფოტო	სენიას მონასტრის ნიშანდობილი არქეოლოგიური-არქიტექტურული კომპლექსი შენიშნული V-VI სს. სამეფო აბანო	ფოტო
არქეოლოგიური- არქიტექტურული		არქიტექტურული ნიშანი	ფ. 10 ს. 10
ფასადი		არსებული სივრცის ამხანელი ფოტომასალა	ს. 10 ს. 10
კომპლექსი			ს. 10 ს. 10

სამხრეთი ფასადი

სამხრეთი ფასადი

სენაის მონივრული
ნოქლოცების
არქეოლოგიური არქივებული
დოკუმენტში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

არსებული სივრცის
ამხანგელი ფოტოგრაფია

კალორიფერის აგურის სვეტი

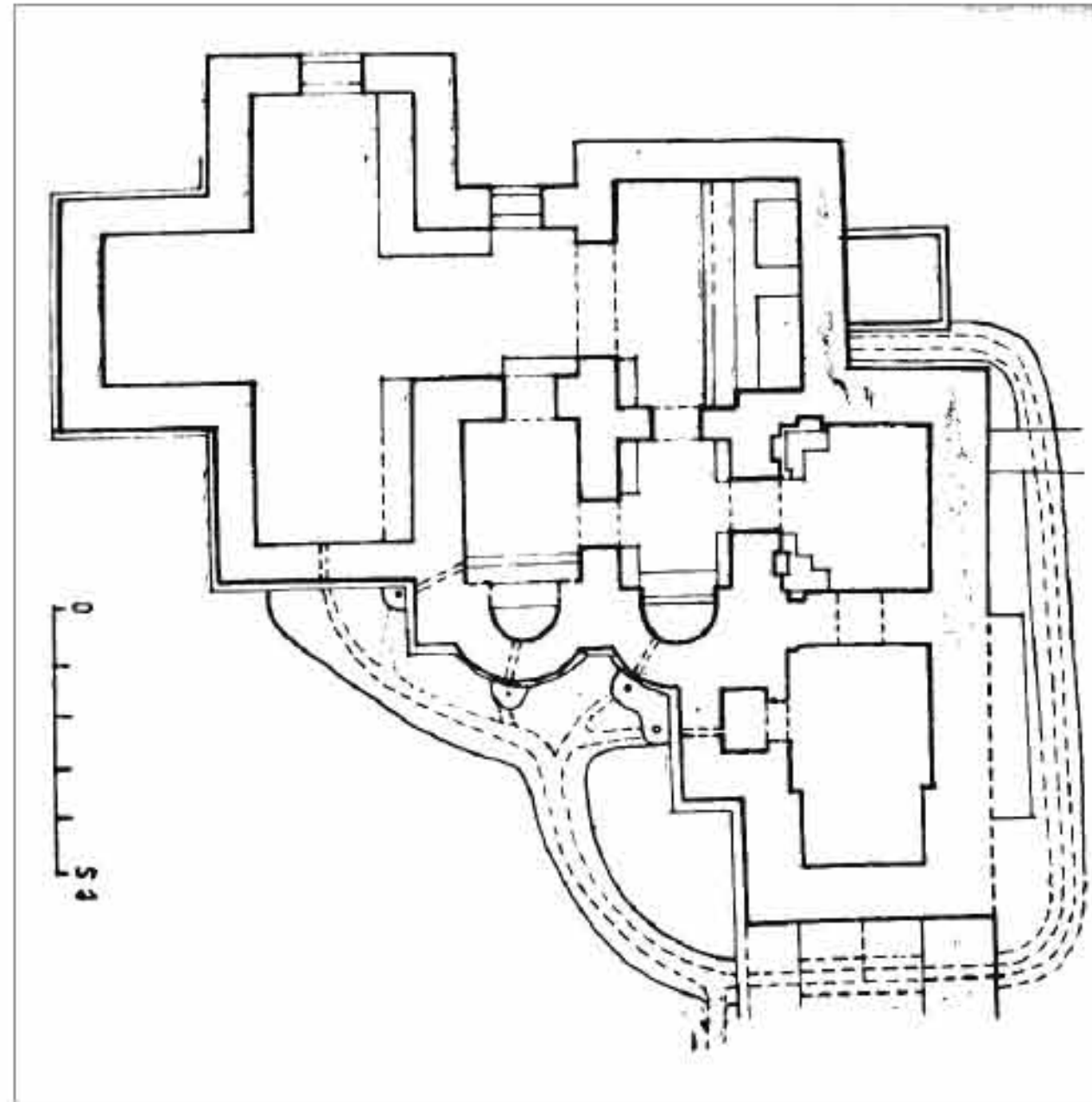
ნახევარწრიული აბანოები

კომპლექსი	არქივ	სენაის მონივრული ნოქლოცების არქეოლოგიური არქივებული დოკუმენტში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	სენაის არქივებული დოკუმენტი
არქივული დოკუმენტი	არქივული	არქივებული ნახატი	გვ. 10 ა. 48
არქივული დოკუმენტი	არქივული	არქივებული ნახატი ამხანგელი ფოტოგრაფია	თ. 66, 11, 202

სენიას მონივრული
 ნიქალოვების
 არქეოლოგიური-არქაეოგრაფიული
 ყოვლოვებში შემავალი V-VI სს.
 სამეფო აბანო

საბრწყინო მასალა

სამეფო აბანოს გეგმა
 3. ზაქარაიას მიხედვით

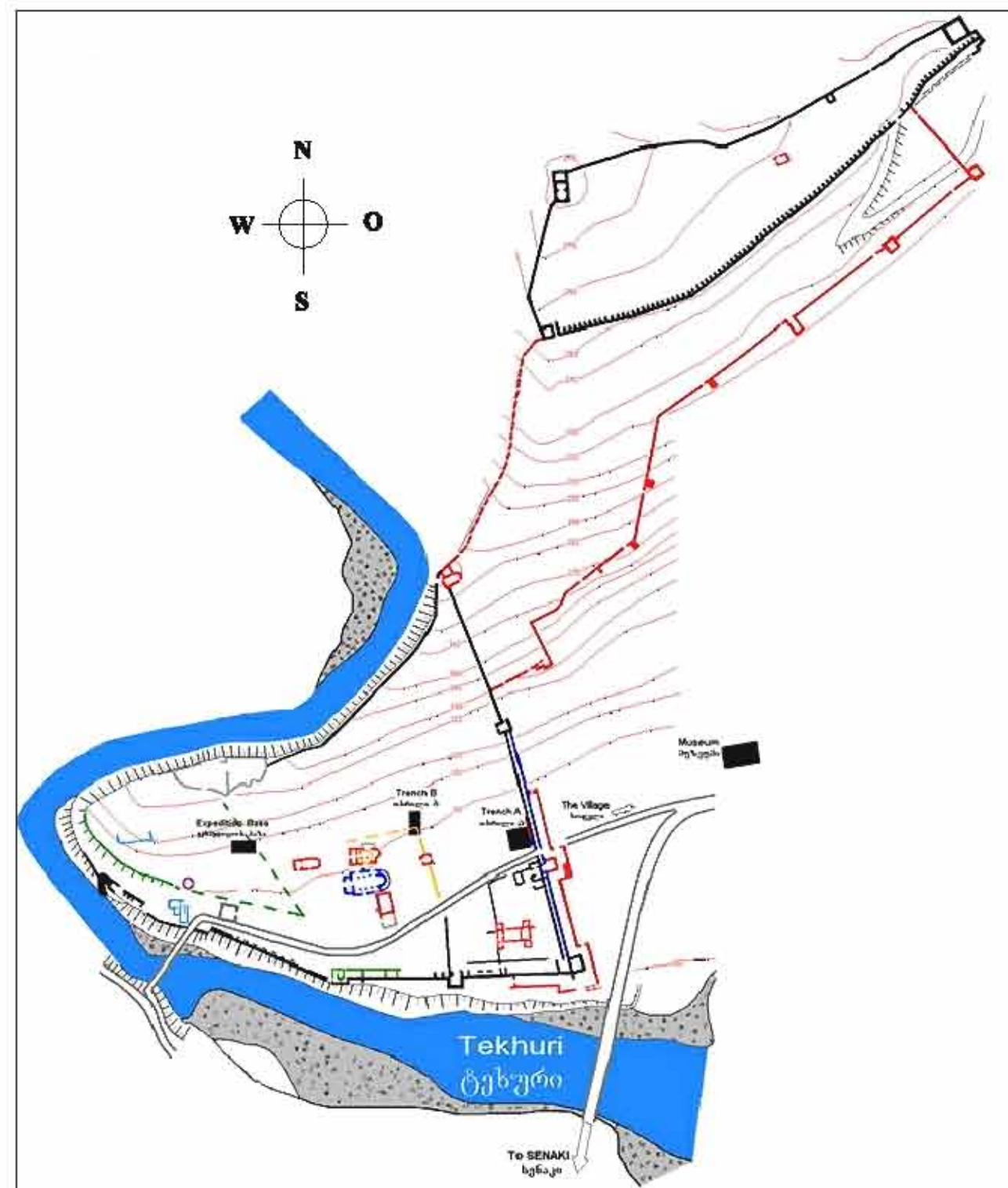

სამეფო აბანოს გეგმა.
 3. ზაქარაიას მიხედვით

კატეგორია	სახელი	სახელი	სახელი	სახელი
არქიტექტორი	პ. მამალაძე	სახელი	სახელი	სახელი
ფაქტობრივი	სახელი	სახელი	სახელი	სახელი
კონსტრუქტორი	სახელი	სახელი	სახელი	სახელი

სენაკის მუნიციპალიტეტი.
 ნოქალაქების
 არქეოლოგიური არქაეცხურული
 ყომპლექსში შემდეგლი V-VI სს.
 სამეფო აბანი

გენგემა

სენაკის მუნიციპალიტეტი		სენაკის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არქეოლოგიური არქაეცხურული ყომპლექსში შემდეგლი V-VI სს. სამეფო აბანი	ფურცელი
არქეოლოგიური არქაეცხურული ყომპლექსი	სენაკის მუნიციპალიტეტი	სენაკის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არქეოლოგიური არქაეცხურული ყომპლექსში შემდეგლი V-VI სს. სამეფო აბანი	ფ. 10
ფურცელი	სენაკის მუნიციპალიტეტი	სენაკის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არქეოლოგიური არქაეცხურული ყომპლექსში შემდეგლი V-VI სს. სამეფო აბანი	7
არქეოლოგიური არქაეცხურული ყომპლექსი	სენაკის მუნიციპალიტეტი	სენაკის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არქეოლოგიური არქაეცხურული ყომპლექსში შემდეგლი V-VI სს. სამეფო აბანი	ს. 10

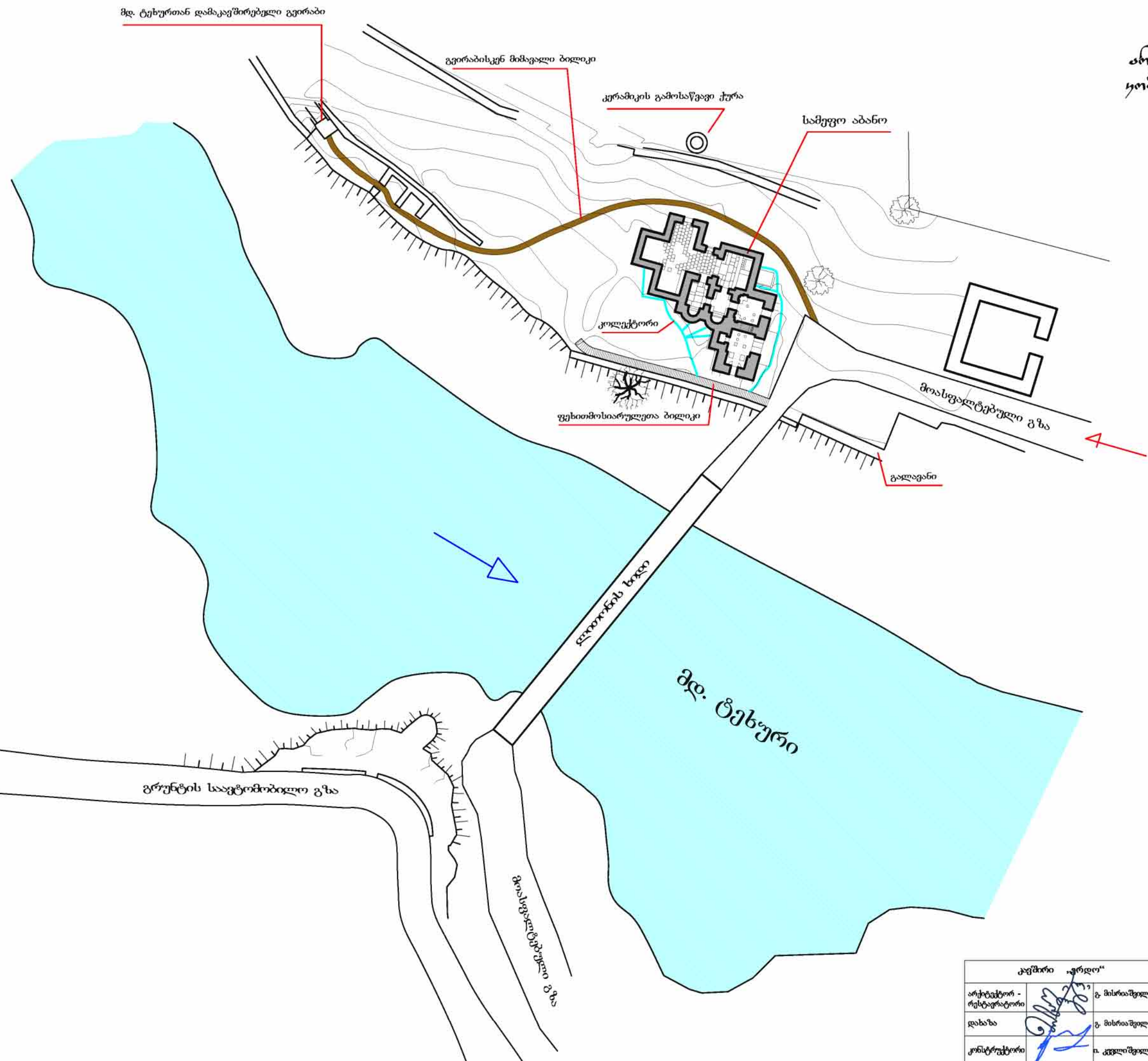
სტრუქტურა
მასშტაბი 1 : 500

კენჭები - ცრეჭი		ქრესტის შენობისკადასტრები. ნიქაძეძის არქიტექტურის ინჟინერული კომპლექსი შენიშვნა: V-VI სს. საბჭოთა ახალი	სხვადა
არქიტექტურა - რეკონსტრუქცია	ბ. მონუმენტული	ტოპოგრაფიული ნაწილი	არქ. პროექტი
დახაზი	ს. საგებრი		ფ. 30 ს. 9
		ტოპოგრაფია	ფ. 49
			მასშ. 1:300 თბ. 06.11.2013

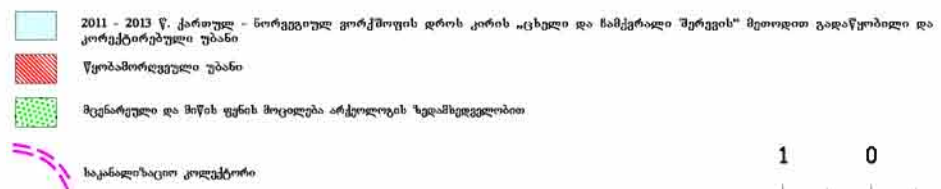
სენაკის მუნიციპალიტეტი.
ნოქალაქეის
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

გენგეგმა
მასშტაბი 1 : 500

კომპლექსი „ვრდო“		სენაკის მუნიციპალიტეტი, ნოქალაქეის	სტადია	
არქიტექტორი - რესტავრატორი	გ. მისრიაშვილი	არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	არქ. პროექტი	
დახაზა	გ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	ფ. №	ს. ფ.
კონსტრუქტორი	ი. კუდლიშვილი	გენგეგმა	9	12
			მასშტაბი 1 : 500	
			თ: 06. 11. 2013	

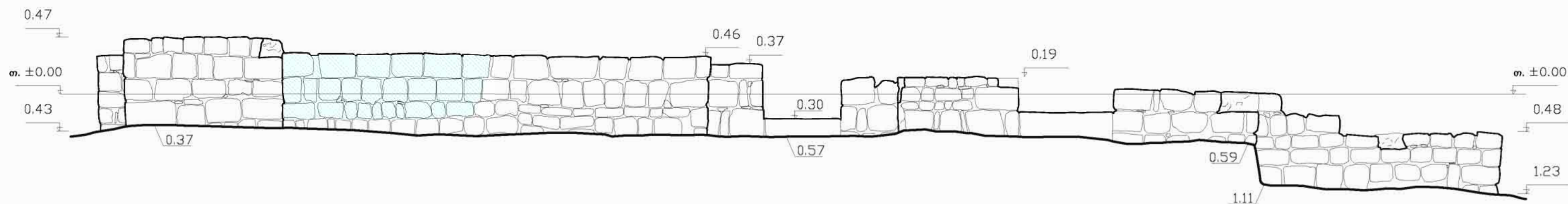
გეგმა
მასშტაბი 1 : 100
(ანაზოდი)

[illegible]

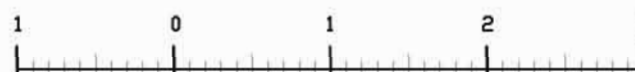
სენაკის მუნიციპალიტეტი.
 ნოქალაქეის
 არქეოლოგიური-არქიტექტურული
 ღონისძიებაში შემავალი V-VI სს.
 სამეფო აბანო

ჩრდილოეთი ფასადი

მასშტაბი 1 : 50
 (ანაზომი)

2011 წელს ქართულ - ნორვეგიული ვორკშოფის დროს კირის „ცხელი შერევის“ მეთოდით გადაწყობილი უბანი

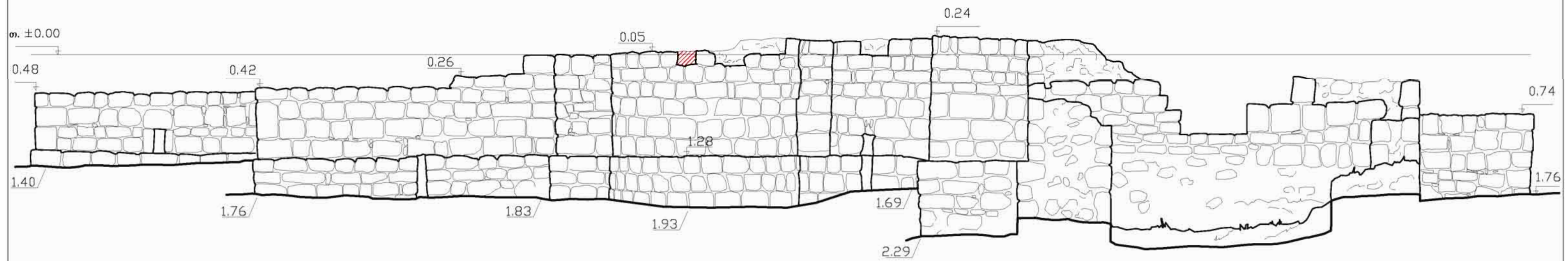

კომპლექტი		სენაკის მუნიციპალიტეტი, ნოქალაქეის	სტადია	
არქიტექტორი - რესტავრატორი	ბ. მისრიაშვილი	არქეოლოგიური-არქიტექტურული ღონისძიებაში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	არქ. პროექტი	
დახაზა	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	ფ. 18	ს. 49
კონსტრუქტორი	რ. კველიშვილი	ჩრდილოეთი ფასადი (ანაზომი)	მასშ. 1 : 50	
			თ. 06. 11. 2013	

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქის
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამხრეთი აბანო

სამხრეთი ფასადი

მასშტაბი 1 : 50
(ანაზიმში)

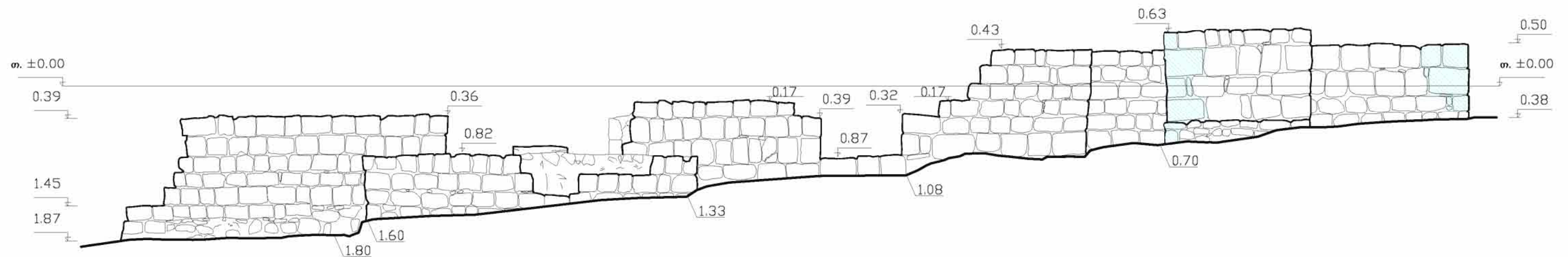

კომპლექსი		სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქის არქეოლოგიური-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამხრეთი აბანო	სტადია	
არქიტექტორი - რესტავრატორი	ბ. მახარაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	არქ. პროექტი	
დახმება	ბ. მახარაშვილი		ფ. №	ს. ფ.
კონსტრუქტორი	რ. კვდელიშვილი	სამხრეთი ფასადი (ანაზიმში)	13	49
			მასშ. 1 : 50	
			თ. 06. 11. 2013	

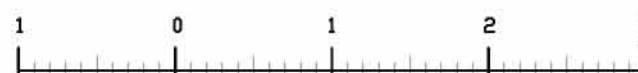
სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქების
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

აღმოსავლეთი უბანადი

მასშტაბი 1 : 50
(ანახში)

2011 წელს ქართულ - ნორვეგიული ვორქშოფის დროს კირის „ცხელი შერევის“ მეთოდით გადაწყობილი უბანი

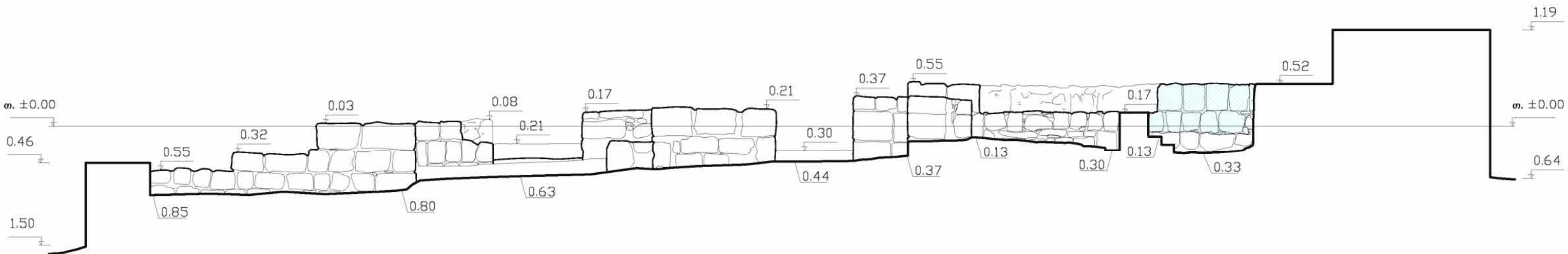

კავშირი			სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქების არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო		იტალია	
არქიტექტორი - რესტავრატორი	გ. მისრიაშვილი		არქიტექტურული ნაწილი		ფ. №	ს. ფ.
დახაზა	გ. მისრიაშვილი		დასავლეთი უბანადი (ანახში)		14	49
კონსტრუქტორი	გ. კვლიშვილი				მასშ. 1 : 50	თ. 06. 11. 2013

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქების
არქეოლოგიურ-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

ქრთი 1 - 1

მასშტაბი 1 : 50
(ანაზომი)

2011 წელს ქართულ - ნორვეგიული ვორქშოფის დროს კირის „ცხელი შერევის“ მეთოდით გადაწყობილი უბანი

კავშირი		სენაკის მუნიციპალიტეტი, ნოქალაქების არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	იტალია	
არქიტექტორი - რეგისტრირებული	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	არქ. პროექტი	
დახმარა	ბ. მისრიაშვილი		ფ. №	ს. ფ.
კონსტრუქტორი	ბ. კვდელიშვილი	კრთილი 1 - 1 (ანაზომი)	15	49
			მასშტაბი 1 : 50	
			თხ. 06. 11. 2013	

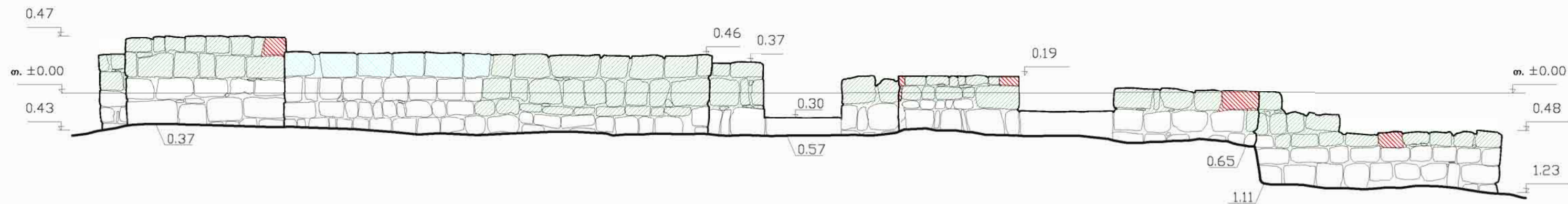
[illegible]

სენაკის მუნიციპალიტეტი.
 ნოქალაქეის
 არქეოლოგიური-არქიტექტურული
 ღონისძიებაში შემავალი V-VI სს.
 სამეფო აბანო

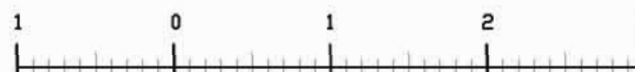
ჩრდილოეთი ფასადი

მასშტაბი 1 : 50

(კონსტრუქცია)

- 2013 წელს ქართულ - ნორვეგიული II ვორკშოფის დროს კირის „ცხელი და ჩამქრალი შერევის“ მეთოდით გამოსწორებული უბანი
- წყობა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწყობი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგის ზედამხედველობით

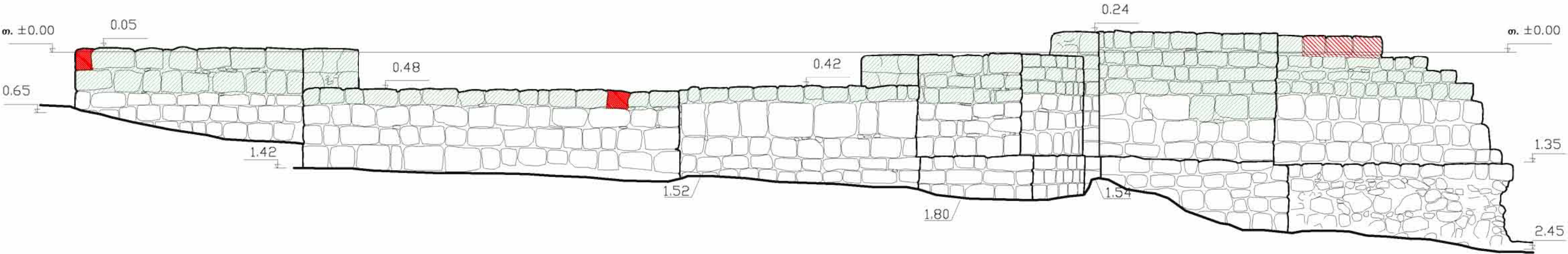

კომპროგრამა		სენაკის მუნიციპალიტეტი, ნოქალაქეის	სტადია	
არქიტექტორი - რესტავრატორი	ბ. მისრიაშვილი	არქეოლოგიური-არქიტექტურული ღონისძიებაში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	არქ. პროექტი	
დახაზა	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	ფ. №	ს. ფ.
კონსტრუქტორი	რ. კვდელიშვილი	ჩრდილოეთი ფასადი (კონსტრუქცია)	30	40
			მასშ. 1 : 50	
			თ. 06. 11. 2013	

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქის
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

დასავლეთი ფასადი

მასშტაბი 1 : 50
(ჰონსერეცია)

- წყობა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწყობი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგის ზედამხედველობით

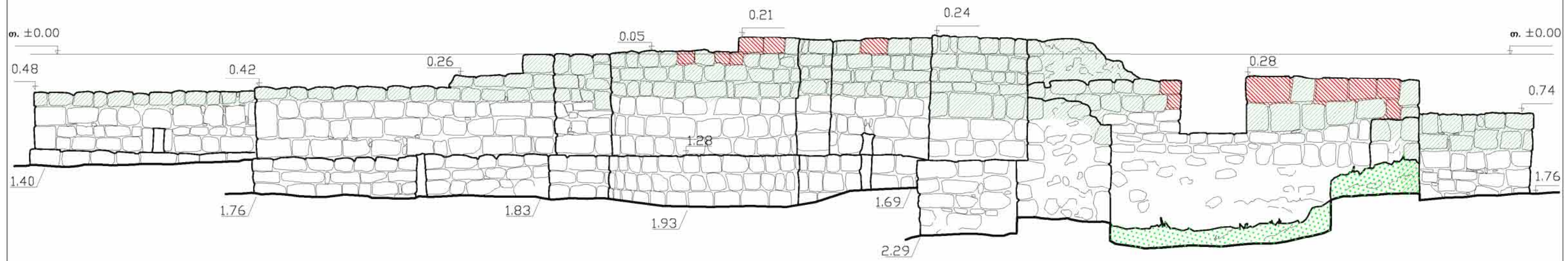

კავშირი			სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქის არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო		იტალია	
არქიტექტორი - რესტავრატორი	გ. მისრიაშვილი		არქიტექტურული ნაწილი		ფ. №	ს. ფ.
დასაზა	გ. მისრიაშვილი		დასავლეთი ფასადი (კონსტრუქცია)		31	49
კონსტრუქტორი	ა. კველიშვილი				მასშ. 1 : 50	თ. 06. 11. 2013

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქეის
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

სამხრეთი ფასადი

მასშტაბი 1 : 50
(ჰონსერეცია)

- წყობა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწყობი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგის ზედამხედველობით

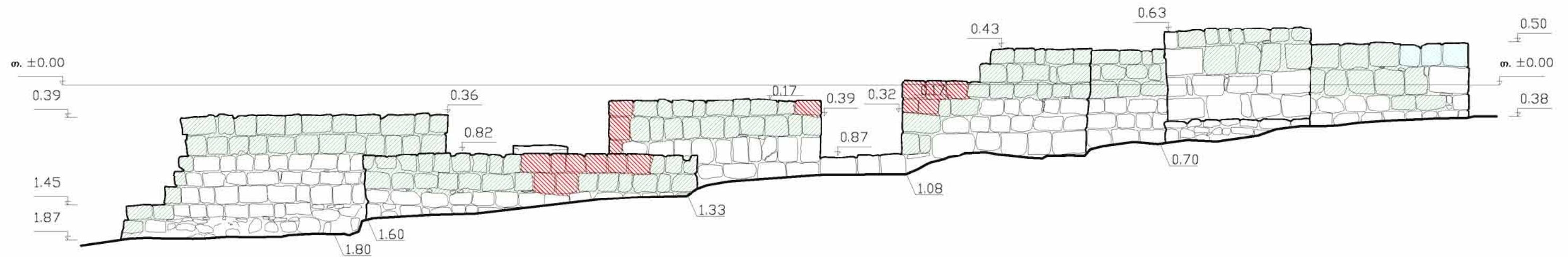
კავშირი		სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქეის	სტადია	
არქიტექტორი - რეგისტრირებული	ბ. მისრიაშვილი	არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	არქ. პროექტი	
დასაზა	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	ფ. №	ს. ფ.
კონსტრუქტორი	ბ. კვლიშვილი	სამხრეთი ფასადი (კონსტრუქცია)	32	49
			მასშ. 1 : 50	
			თ. 06. 11. 2013	

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქის
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

აღმოსაგლედი ფასადი

მასშტაბი 1 : 50

(კონსტრუქცია)

- 2013 წელს ქართულ - ნორვეგიული II კორპუსის დროს კირის „ცხელი და ჩამქრალი შერევის“ მეთოდით გამოსწორებული უბანი
- წვობა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწვობი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგიის ზედამხედველობით

კვანძი		სენაკის მუნიციპალიტეტი, ნოქალაქის არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	სტადია	
არქიტექტორი - რეგისტრირებული	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	არქ. პროექტი	
დასაზა	ბ. მისრიაშვილი		ფ. №	ს. ფ.
კონსტრუქტორი	ბ. კვდელიშვილი	დასაგლედი ფასადი (კონსტრუქცია)	33	49
			მასშ. 1 : 50	თ. 06. 11. 2013

დეტალი
აუთენტური იატაკის მინიმალური დაზიანება
თვალსაზრისით მინიმალური
მასშტაბი 1 : 20

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქის
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

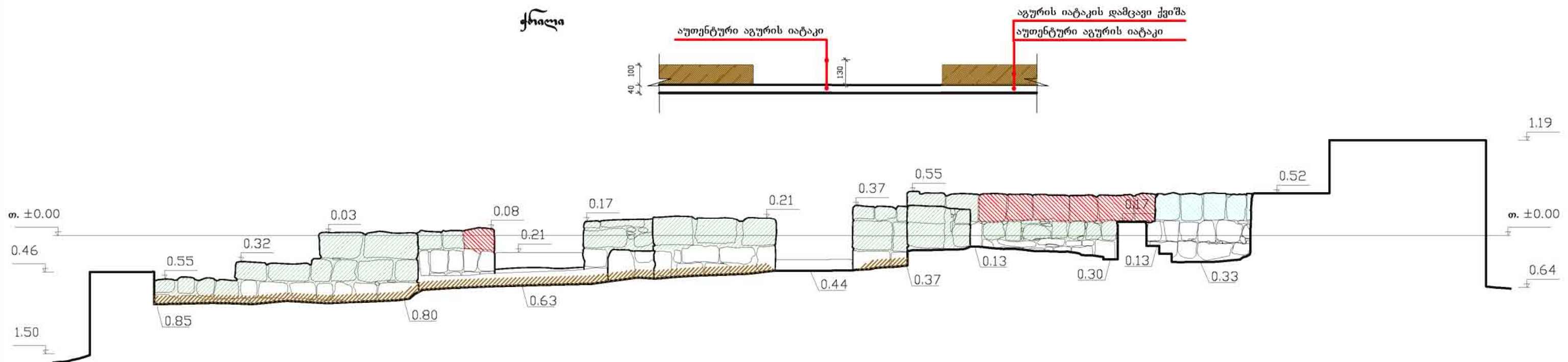
გეგმა

ქრთა 1 - 1

მასშტაბი 1 : 50

(კონსტრუქცია)

ქრთა

- 2013 წელს ქართულ - ნორვეგიული II კორპორაციის დროს კირის „ცხელი და ჩამქრალი შერევის“ მეთოდით გამოსწორებული უბანი
- წვობა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწვობი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგიის ზედამხედველობით
- აგურის იატაკის დამცავი ქვიშის 10 სმ-იანი ფენა

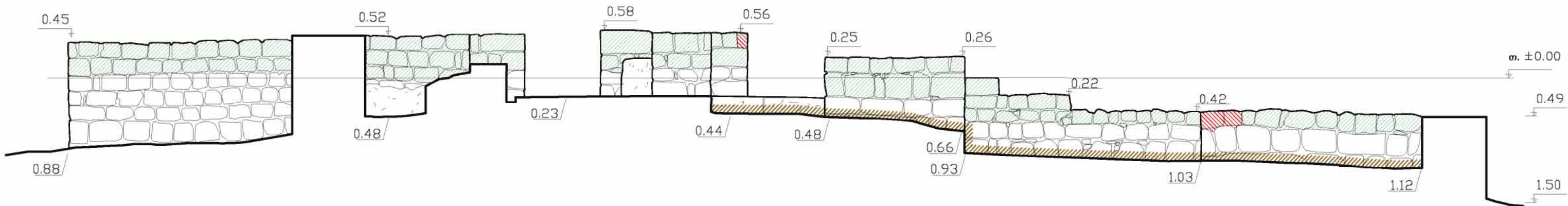
კავშირი		სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქის	იტალია
არქიტექტორი - რესტავრატორი	გ. მისრიაშვილი	არქეოლოგიური-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	არქ. პროექტი
დასაზა	გ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	ფ. № 34
კონსტრუქტორი	გ. კვლავიშვილი	კრთილი 1 - 1 მასშ. 1 : 50 დეტალი იატაკის მინიმალური დაზიანება მასშ. 1 : 20 (კონსტრუქცია)	ს. ფ. 49
		თ. 06. 11. 2013	

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქის
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
მოძველები შემადგენელი V-VI სს.
სამეფო აბანო

ქრთი 2 - 2

მსშტბი 1 : 50

(კონსტრუქცია)

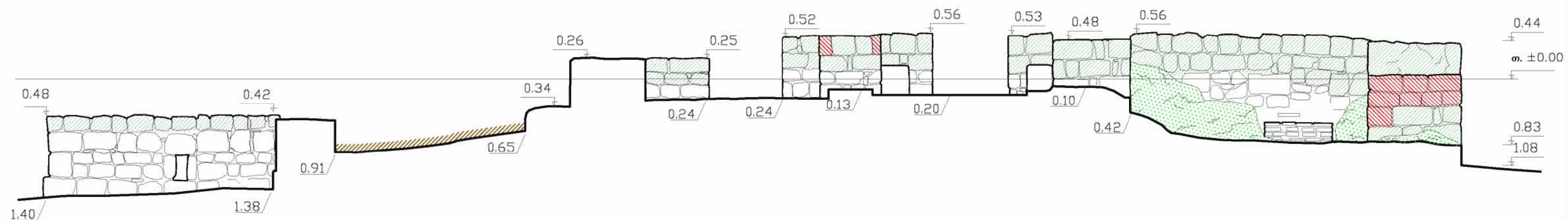

- წყობა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწყობი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგიის ზედამხედველობით
- აგურის იატაკის დამცავი ქვიშის 10 სმ-იანი ფენა

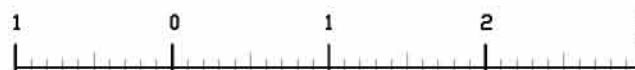

კავშირი		სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქის არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემადგენელი V-VI სს. სამეფო აბანო	სტაფი	
არქიტექტორი - რესტავრატორი	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	ფ. №	ს. ფ.
დასაზა	ბ. მისრიაშვილი		35	49
კონსტრუქტორი	ბ. კვლიშვილი	კრთილი 2 - 2 (კონსტრუქცია)	მსშტბი 1 : 50	თხ. 06. 11. 2013

(ԿՐԵՆԵՐԴԱՅԱ)

	წყობა აღსადგენი უბანი
	ახალ კირდუღაბზე გადასაწყობი უბანი
	მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგიის ზედამხედველობით
	აგურის იატაკის დამცავი ქვიშის 10 სმ-იანი ფენა

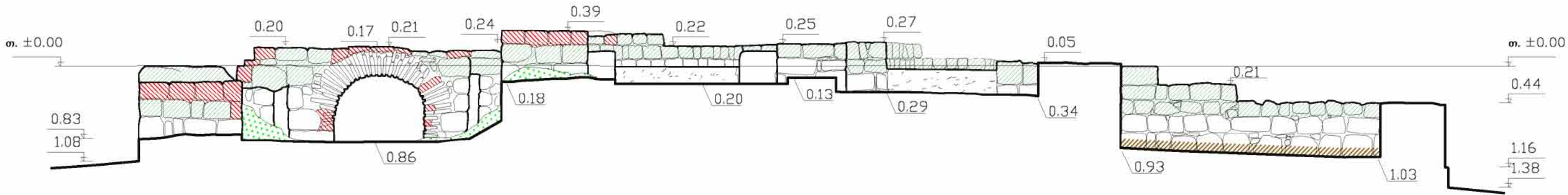
კენჭი "ერდო"		სენატის მუნიციპალიტეტი. ნოვალდების არქეოლოგიურ-არტიფიკტურული კომპლექსში შეპატივი V-VI სს. სანდო აბაო	სტადია
არქიტექტორი - რესტავრატორი	ბ. მისიაშვილი	არტიფიკტურული ნაწილი	არქ. პროექტი
დანიზა	ბ. მისიაშვილი		ფ. № 1 ს. 3
კონსტრუქტორი	ნ. კველეშვილი		36 49
		გრძელი 3 - 3 (კონსტრუქცია)	მსმ. 1 : 20 თ. 06. 11. 2013

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქის
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

ჭრილი 4 - 4

მასშტაბი 1 : 50

(კონსტრუქცია)

- წყობა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწყობი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგიის ზედამხედველობით
- აგურის იატაკის დამცავი ქვიშის 10 სმ-იანი ფენა

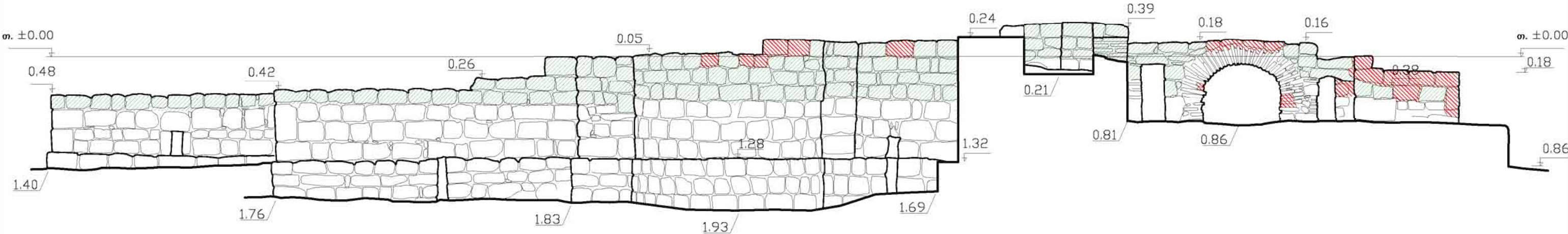
კავშირი		სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქის არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	იტალია	
არქიტექტორი - რეგისტრირებული	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	ფ	ნ
დახმარა	ბ. მისრიაშვილი		37	49
კონსტრუქტორი	ბ. კვლიშვილი	ჭრილი 4 - 4 (კონსტრუქცია)	მასშ 1 : 50 თხ 06. 11. 2013	

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქის
არქეოლოგიურ-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

ქნისი 5 - 5

მასშტაბი 1 : 50

(ჰონსერეცია)

- წოვა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწოვი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგიის ზედამხედველობით
- აგურის იატაკის დამცავი ქვიშის 10 სმ-იანი ფენა

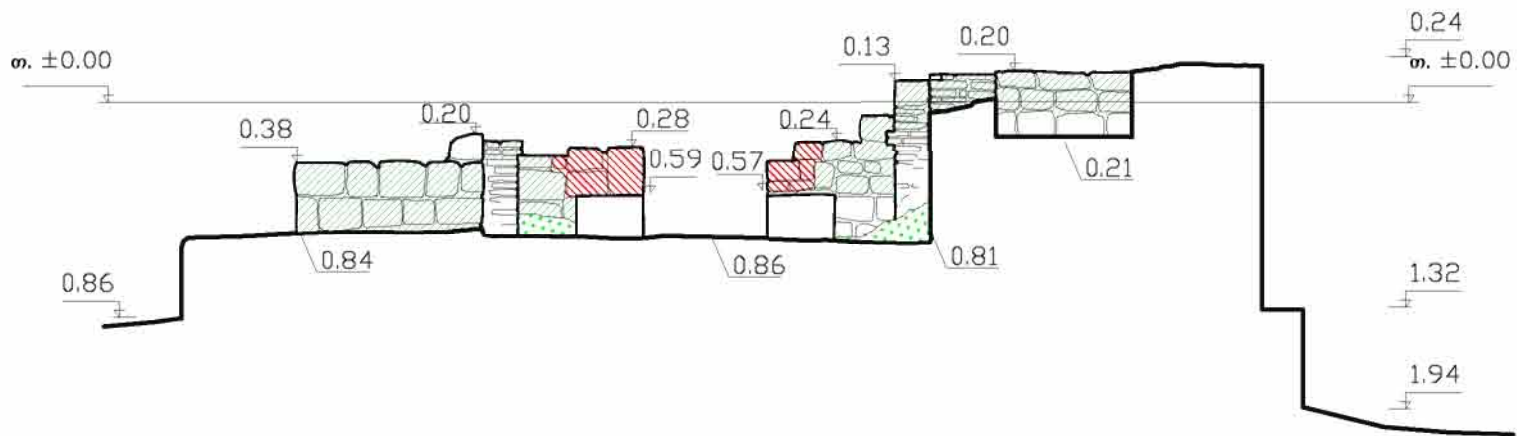
კვანძი		სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქის არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	სტადია	
არქიტექტორი - რესტავრატორი	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	არქ. პროექტი	
დახაზა	ბ. მისრიაშვილი		ფ. №	ს. ფ.
კონსტრუქტორი	ბ. კვლიშვილი	გრაფიკი 5 - 5 (კონსტრუქცია)	38	49
			მასშ. 1 : 50	
			თ. 06. 11. 2013	

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქის
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

ჭილა 6 - 6

მასშტაბი 1 : 50

(კონსტრუქცია)

- წყობა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწყობი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგიის ზედამხედველობით
- აგურის იატაკის დამცავი ქვიშის 10 სმ-იანი ფენა

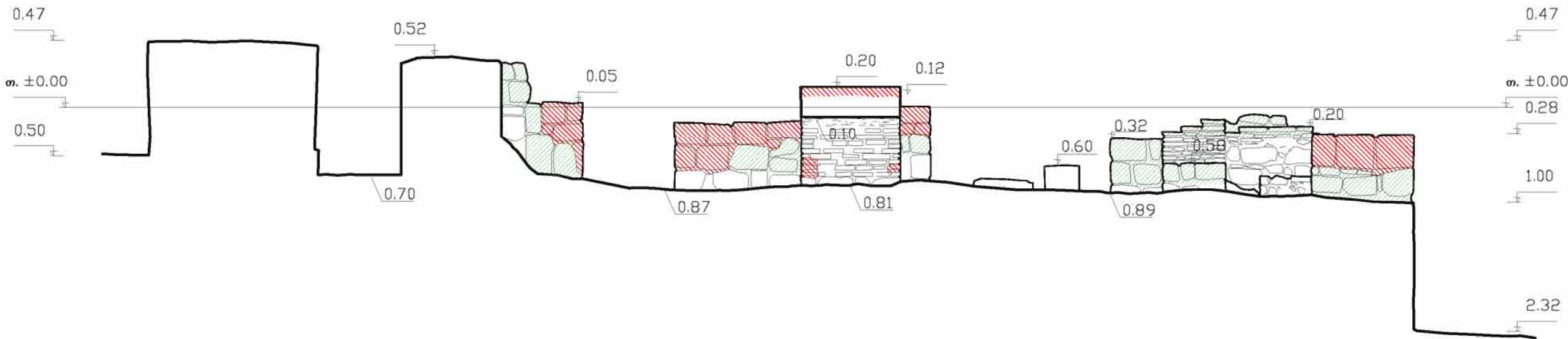
კავშირი		სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქის არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	იტალია	
არქიტექტორი - რეგისტრირებული	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	არქ. პროექტი	
დახმ. ა.	ბ. მისრიაშვილი		ფ. №	ს. ფ.
კონსტრუქტორი	ბ. კვლიშვილი	ჭრელი 6 - 6 (კონსტრუქცია)	39	49
			მასშ. 1 : 50	
			თ. 06. 11. 2013	

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქის
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

ქრთლი 7 - 7

მასშტაბი 1 : 50

(კონსტრუქცია)

- წოვა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწოვი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგის ზედამხედველობით
- აგურის იატაკის დამცავი ქვიშის 10 სმ-იანი ფენა

კომპლექსი		სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქის არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	სტადია	
არქიტექტორი - რეგისტრირებული	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	არქ. პროექტი	
დახმარება	ბ. მისრიაშვილი		ფ. 40	ს. 49
კონსტრუქტორი	ბ. კვლიშვილი	კრთილი 7 - 7 (კონსტრუქცია)	მასშტაბი 1 : 50 თხ. 06. 11. 2013	

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქის
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

ქრთი 8 - 8

მსშცბი 1 : 50
(ჟონსერეცია)

- წყობა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწყობი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგის ზედამხედველობით
- აგურის იატაკის დამცავი ქვიშის 10 სმ-იანი ფენა

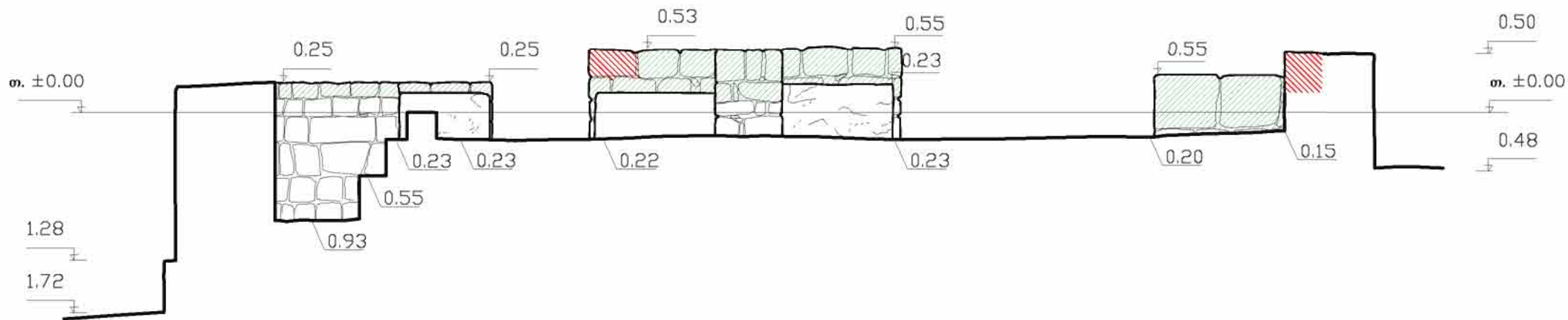
კომპლექსი		სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქის არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	სტადია	
არქიტექტორი - რეგისტრირებული	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	ფ	ნ
დახმარება	ბ. მისრიაშვილი		41	49
კონსტრუქტორი	ბ. კვლავიშვილი	პირველი 8 - 8 (კონსტრუქცია)	მასშ 1 : 50 თხ 06. 11. 2013	

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქის
არქეოლოგიურ-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

ქნია 9 - 9

მასშტაბი 1 : 50

(კონსტრუქცია)

- წყობა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწყობი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგიის ზედამხედველობით
- აგურის იატაკის დამცავი ქვიშის 10 სმ-იანი ფენა

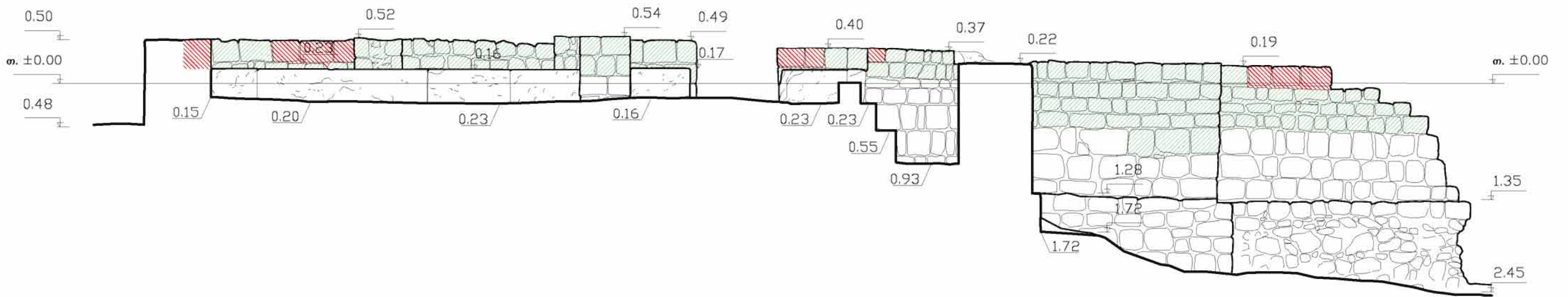

კავშირი		სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქის არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	იტალია	
არქიტექტორი - რეგისტრირებული	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	არქ. პროექტი	
დასაზა	ბ. მისრიაშვილი		ფ. №	ს. ფ.
კონსტრუქტორი	ბ. კვლიშვილი	ჭრელი 9 - 9 (კონსტრუქცია)	42	49
			მასშ. 1 : 50	
			თ. 06. 11. 2013	

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქის
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

ჭილი 10 - 10

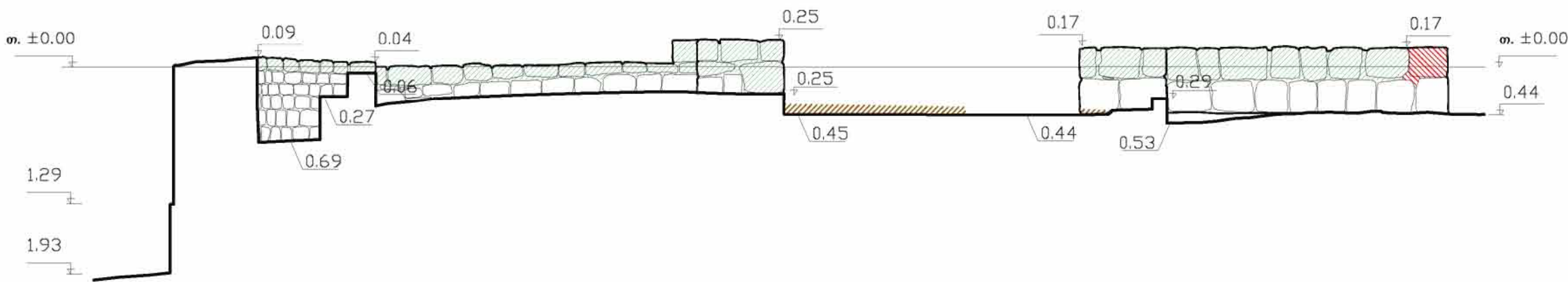
მასშტაბი 1 : 50
(ჰონსერეცია)

- წოვა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწოვი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგიის ზედამხედველობით
- აგურის იატაკის დამცავი ქვიშის 10 სმ-იანი ფენა

კავშირი		სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქის არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	სტადია	
არქიტექტორი - რეგისტრირებული	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	არქ. პროექტი	
დასაზა	ბ. მისრიაშვილი		ფ. 43	ს. 49
კონსტრუქტორი	ბ. კვლიშვილი	ჭილი 10 - 10 (კონსტრუქცია)	მასშ. 1 : 50 თ. 06. 11. 2013	

- წყობა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწყობი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგიის ზედამხედველობით
- აგურის იატაკის დამცავი ქვიშის 10 სმ-იანი ფენა

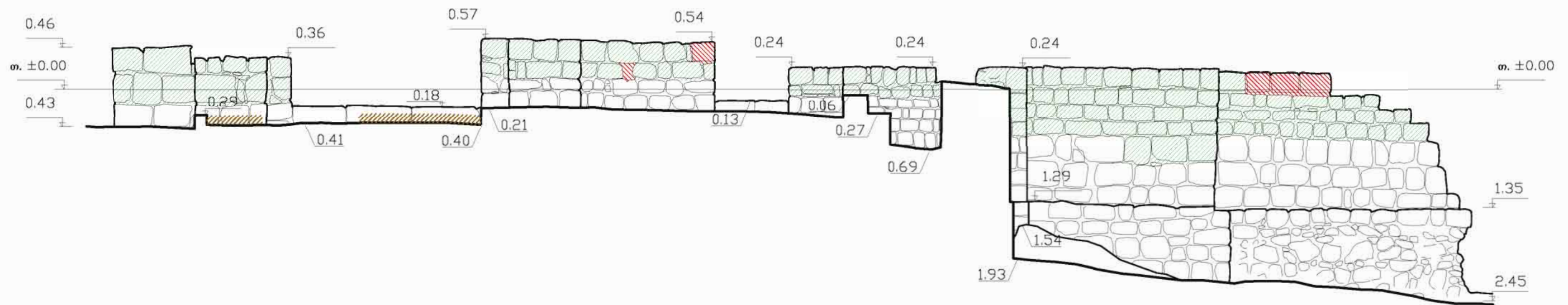
კავშირი		სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქების არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	იტალია	
არქიტექტორი - რეგისტრირებული	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	არქ. პროექტი	
დასაწავი	ბ. მისრიაშვილი		ფ. №	ს. ფ.
კონსტრუქტორი	ბ. კვლიშვილი	კრთული II - II (კონსტრუქცია)	44	49
			მასშტაბი 1 : 50	
			თ. 06. 11. 2013	

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქის
არქეოლოგიურ-არქიტექტურული
მოძველებში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

ქილი 12 - 12

მასშტაბი 1 : 50

(ჟონირეცია)

- წყობა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწყობი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგიის ზედამხედველობით
- აგურის იატაკის დამცავი ქვიშის 10 სმ-იანი ფენა

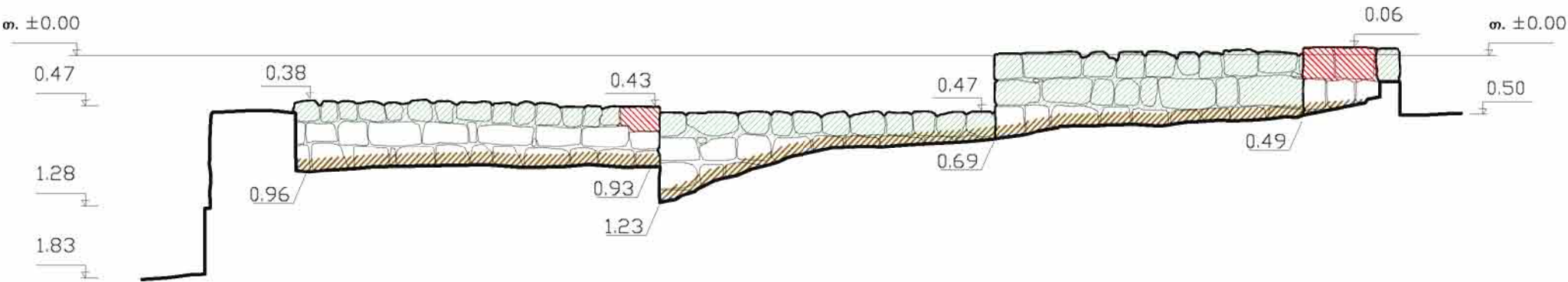
კომპლექტი		სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქის არქეოლოგიურ-არქიტექტურული მოძველებში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	სტაფი	
არქიტექტორი - რეგისტრირებული	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	ფ. №	ს. ფ.
დასახე	ბ. მისრიაშვილი		45	49
კომპლექტორი	ა. კვლამაძე	გრაფიკა 12 - 12 (კონსტრუქცია)	მასშ. 1 : 50 თ. 06. 11. 2013	

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქების
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
კომპლექსში შემავალი V-VI სს.
სამეფო აბანო

ქილი 13 - 13

მასშტაბი 1 : 50

(კონსტრუქცია)

- წყობა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაზე გადასაწყობი უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგიის ზედამხედველობით
- აგურის იატაკის დამცავი ქვიშის 10 სმ-იანი ფენა

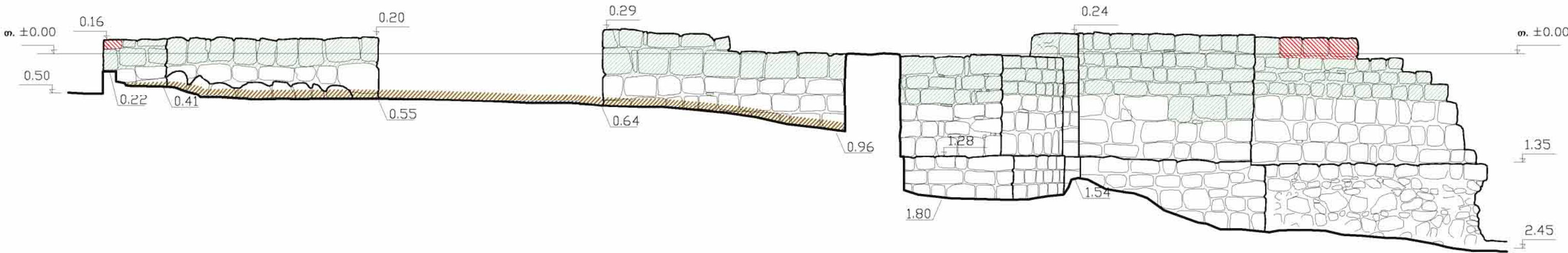
კავშირი		სენაკის მუნიციპალიტეტის ნოქალაქების არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო	იტალია	
არქიტექტორი - რეგისტრირებული	ბ. მისრიაშვილი		არქ. პროექტი	
დასაწა	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	ფ. 46	ს. 49
კონსტრუქტორი	ბ. კვდელიშვილი	ჭრელი 13 - 13 (კონსტრუქცია)	მასშ. 1 : 50 თ. 06. 11. 2013	

სენაკის მუნიციპალიტეტის
ნოქალაქის
არქეოლოგიური-არქიტექტურული
მოძველები შემადგენი V-VI სს.
სამეფო აბანო

ქრთი 14 - 14

მსშტბი 1 : 50

(ონსერვაცია)

- წოტა აღსადგენი უბანი
- ახალ კირდულაბზე გადასაწოტო უბანი
- მცენარეული და მიწის ფენის მოცილება არქეოლოგის ზედამხედველობით
- აგურის იატაკის დამცავი ქვიშის 10 სმ-იანი ფენა

კვანძი		სენაკის მუნიციპალიტეტი, ნოქალაქის არქეოლოგიურ-არქიტექტურული კომპლექსში შემადგენი V-VI სს. სამეფო აბანო	სტაფი	
არქიტექტორი - რეგისტრირირი	ბ. მისრიაშვილი	არქიტექტურული ნაწილი	ფ. 18	ს. 49
დასაზა	ბ. მისრიაშვილი		47	49
კონსტრუქტორი	ბ. კვლიშვილი	კრთილი 14 - 14 (კონსტრუქცია)	მსშტბი 1 : 50 თხ. 06. 11. 2013	